

O estymacji nieznanymi parametrów w układach wagowych

Małgorzata Graczyk, Bronisław Ceranka

Katedra Metod Matematycznych i Statystycznych
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

4 lipca 2024

1 Wstęp

2 Wyniki

3 Parzysta liczba obiektów

4 Konstrukcje

5 Literatura

Model

$$\mathbf{y} = \mathbf{X}\mathbf{w} + \mathbf{e}$$

gdzie

- \mathbf{y} $n \times 1$
- \mathbf{w} $p \times 1$
- $\mathbf{X} = (x_{ij}) \quad i = 1, 2, \dots, n, j = 1, 2, \dots, p$
- $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1) \Rightarrow$ sprężynowy układ wagowy
- $\mathbf{X} \in \mathbf{P}_{n \times p}(-1, 0, 1) \Rightarrow$ chemiczny układ wagowy
- $E(\mathbf{e}) = \mathbf{0}_n, \text{Var}(\mathbf{e}) = \sigma^2 \mathbf{G}.$

Estymator

- $r(\mathbf{X}) = p$
- $\hat{\mathbf{w}} = (\mathbf{X}'\mathbf{G}^{-1}\mathbf{X})^{-1} \mathbf{X}'\mathbf{G}^{-1}\mathbf{y}$
- $\text{Var}(\hat{\mathbf{w}}) = \sigma^2 (\mathbf{X}'\mathbf{G}^{-1}\mathbf{X})^{-1}$

$\mathbf{M} = \mathbf{X}'\mathbf{G}^{-1}\mathbf{X}$ macierz informacji dla układu \mathbf{X} .

Kryteria optymalności

$$\begin{matrix} \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1) \\ \mathbf{P}_{n \times p}(-1, 0, 1) \end{matrix} \quad \sigma^2 \mathbf{G} \quad \eta (\mathbf{X}' \mathbf{G}^{-1} \mathbf{X})^{-1}$$

- układ A-optymalny $\Rightarrow \text{tr} (\mathbf{X}' \mathbf{G}^{-1} \mathbf{X})^{-1}$
- układ D-optymalny $\Rightarrow \det (\mathbf{X}' \mathbf{G}^{-1} \mathbf{X})^{-1}$
- układ E-optymalny \Rightarrow wartość własna $(\mathbf{X}' \mathbf{G}^{-1} \mathbf{X})^{-1}$

Zastosowania

- substancje promieniotwórcze
- geodezja
- mieszanki paszowe
- optyka

Cel badań

- Wyznaczenie estymatora wektora \mathbf{w} o najmniejszym iloczynie wariancji składowych w danej klasie.
- Wyznaczenie warunków koniecznych i dostatecznych, przy spełnieniu których iloczyn wariancji składowych tego estymatora jest najmniejszy.
- Wyprowadzenie wzorów określających postać macierzy układu.
- Wyznaczenie metod konstrukcji macierzy spełniających wyprowadzone warunki.
- Podanie planów układów optymalnych.

- $\mathbf{G} = g \left[(1 - \rho) \mathbf{I}_n + \rho \mathbf{1}_n \mathbf{1}'_n \right]$, $g > 0$, $\frac{-1}{n-1} < \rho < 1$
- $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1)$

Macierz $\bar{\mathbf{M}}$

- \mathbf{D} zbiór $p \times p$ macierzy permutacji
- \mathbf{M} $p \times p$
- $\bar{\mathbf{M}} = \frac{1}{p!} \sum_{\mathbf{P} \in \mathbf{D}} \mathbf{P}' \mathbf{M} \mathbf{P}$
- $\bar{\mathbf{M}} = \left(\frac{p \operatorname{tr}(\mathbf{M}) - \mathbf{1}'_p \mathbf{M} \mathbf{1}_p}{p(p-1)} \right) \mathbf{I}_p + \frac{\mathbf{1}'_p \mathbf{M} \mathbf{1}_p - \operatorname{tr}(\mathbf{M})}{p(p-1)} \mathbf{1}_p \mathbf{1}'_p$
 - $\operatorname{tr}(\bar{\mathbf{M}}) = \operatorname{tr}(\mathbf{M})$
 - $\mathbf{1}'_p \bar{\mathbf{M}} \mathbf{1}_p = \mathbf{1}'_p \mathbf{M} \mathbf{1}_p$
 - $\mu_1 = \frac{p \operatorname{tr}(\mathbf{M}) - \mathbf{1}'_p \mathbf{M} \mathbf{1}_p}{p(p-1)}$ wartość własna $\bar{\mathbf{M}}$ o krotności $p - 1$
 - $\mu_2 = \frac{\mathbf{1}'_p \mathbf{M} \mathbf{1}_p}{p}$ wartość własna $\bar{\mathbf{M}}$ o krotności 1.

Macierz $\bar{\mathbf{M}}$ dla analizowanego układu

$$\mathbf{M} = \frac{1}{g(1-\rho)} \left[\mathbf{X}'\mathbf{X} - \frac{\rho}{1+\rho(n-1)} \mathbf{X}'\mathbf{1}_n\mathbf{1}'_n\mathbf{X} \right].$$

Oznaczmy $\mathbf{X}\mathbf{1}_p = \mathbf{k}$

↓

Macierz $\bar{\mathbf{M}}$ ma dwie wartości własne

- $\mu_1 = \frac{1}{p(p-1)g(1-\rho)} \left[p\mathbf{1}'_n\mathbf{k} - \mathbf{k}'\mathbf{k} \right]$ o krotności $p-1$
- $\mu_2 = \frac{1}{pg(1-\rho)} \left[\mathbf{k}'\mathbf{k} - \frac{\rho}{1+\rho(n-1)} (\mathbf{1}'_n\mathbf{k})^2 \right]$ o krotności 1
- $\det(\bar{\mathbf{M}}) = \frac{(\rho\mathbf{1}'_n\mathbf{k} - \mathbf{k}'\mathbf{k})^{p-1} (\mathbf{k}'\mathbf{k} - \frac{\rho}{1+\rho(n-1)} (\mathbf{1}'_n\mathbf{k})^2)}{p^p(p-1)^{p-1}g^p(1-\rho)^p}$

Cel

Wyznaczenie takiego wektora \mathbf{k} , aby układ był optymalny

$$\left(\rho \mathbf{1}'_n \mathbf{k} - \mathbf{k}' \mathbf{k}\right)^{p-1} \left(\mathbf{k}' \mathbf{k} - \frac{\rho}{1 + \rho(n-1)} (\mathbf{1}'_n \mathbf{k})^2\right)$$

$$\Downarrow$$

$$1 \leq k \leq p, h = 1, 2, \dots, n$$

- $\frac{\partial}{\partial k_h} \left(\rho \mathbf{1}'_n \mathbf{k} - \mathbf{k}' \mathbf{k} \right)^{\rho-1} \left(\mathbf{k}' \mathbf{k} - \frac{\rho}{1+\rho(n-1)} (\mathbf{1}'_n \mathbf{k})^2 \right) =$
 $A \cdot \left(\sum_{i=1}^n k_i (\rho - k_i) \right)^{\rho-2} = 0$
- $k_h = k_{h'}, h \neq h', h, h' = 1, 2, \dots, n$
- $\mathbf{X} \mathbf{1}_\rho = k \mathbf{1}_n$
- $A = \left\{ 2k_h \rho \sum_{i=1}^n k_i (1 - k_i) + \rho(\rho - 1) \sum_{i=1}^n k_i^2 - \frac{\rho(\rho-1)(\rho-2k_h)}{1+\rho(n-1)} \left(\sum_{i=1}^n k_i \right)^2 - \frac{2\rho}{1+\rho(n-1)} \left(\sum_{i=1}^n k_i \right) \left(\sum_{i=1}^n k_i (\rho - k_i) \right) \right\}.$

Macierz układu

$$\mathbf{X}\mathbf{1}_p = k\mathbf{1}_n$$

- $\mu_1 = \frac{nk(p-k)}{p(p-1)g(1-\rho)}, \mu_2 = \frac{nk^2}{pg(1+\rho(n-1))}$
- $\det(\bar{\mathbf{M}}) = \frac{n^p k^{p+1} (p-k)^{p-1}}{p^p (p-1)^{p-1} g^p (1-\rho)^{p-1} (1+\rho(n-1))}$.

$$\Downarrow$$

$$f(k) = k^{p+1} (p-k)^{p-1}$$

- $f'(k) = 0 \Leftrightarrow p = k \text{ lub } k = \frac{p+1}{2}$
- $p = k \Rightarrow \mathbf{X} = \mathbf{1}_n \mathbf{1}'_n$
- $k = \frac{p+1}{2} \Rightarrow f_{max} = \frac{(p+1)^{p+1} (p-1)^{p-1}}{4p}$.

Macierz układu : nieparzysta liczba obiektów

$$k = \frac{p+1}{2}$$

$$\det(\bar{\mathbf{M}}) \leq \frac{(p+1)(1-\rho)}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{n(p+1)}{4\rho g(1-\rho)} \right)^p.$$

Niech m_1 będzie wartością własną o krotności $p - 1$, m_2 będzie wartością własną o krotności 1 $p \times p$ wymiarowej macierzy \mathbf{M} .

Niech μ_1 będzie wartością własną o krotności $p - 1$, μ_2 będzie wartością własną o krotności 1 $p \times p$ wymiarowej macierzy $\bar{\mathbf{M}}$.

Jeżeli

- $(p - 1)m_1 + m_2 = (p - 1)\mu_1 + \mu_2$
- $m_1 \leq m_2$
- $\mu_1 \leq \mu_2$
- $m_1 \leq \mu_1$

to $\det(\mathbf{M}) \leq \det(\bar{\mathbf{M}})$.

Równość zachodzi wtedy i tylko wtedy $\mathbf{M} = \bar{\mathbf{M}}$.

Twierdzenie

Jeżeli $p = 2k - 1$ oraz $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1)$ z macierzą kowariancji błędów $\sigma^2 \mathbf{g} \left[(1 - \rho) \mathbf{I}_n + \rho \mathbf{1}_n \mathbf{1}'_n \right]$, to

$$\det(\mathbf{M}) \leq \frac{(p+1)(1-\rho)}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{n(p+1)}{4\rho g(1-\rho)} \right)^p.$$

Równość zachodzi wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\mathbf{M} = \frac{n(p+1)}{4\rho g(1-\rho)} \left(\mathbf{I}_p + \left(1 - \frac{\rho n(p+1)}{\rho(1+\rho(n-1))} \right) \mathbf{1}_p \mathbf{1}'_p \right).$$

Szczególny przypadek

Rozważmy $\det(\bar{\mathbf{M}})$, gdzie $\det(\mathbf{M}) \leq \frac{(\rho+1)^{1-\rho}}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{n(\rho+1)}{4\rho g(1-\rho)} \right)^{\rho}$ jako funkcję ρ .

$$u(\rho) = \frac{(\rho+1)(1-\rho)}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{n(\rho+1)}{4\rho g(1-\rho)} \right)^{\rho}$$

■ $\rho \rightarrow 1$ lub $\rho \rightarrow -\frac{1}{n-1} \Rightarrow u(\rho) \rightarrow \infty$

- $\det(\bar{\mathbf{M}}) = \frac{(\rho \mathbf{1}'_n \mathbf{k} - \mathbf{k}' \mathbf{k})^{p-1} (\mathbf{k}' \mathbf{k} - \frac{\rho}{1+\rho(n-1)} (\mathbf{1}'_n \mathbf{k})^2)}{\rho^p (\rho-1)^{p-1} g^{\rho(1-\rho)^p}}$
- $p = 2s \Rightarrow$ maksimum $\det(\bar{\mathbf{M}})$ nie jest osiągnięte.
- $\mathbf{X} \mathbf{1}_p = k \mathbf{1}_n, 1 \leq k < p$
- Liczby naturalne najbliższe $k = 0.5(p+1)$ to $k = 0.5p$ oraz $k = 0.5(p+2)$
- $\det(\bar{\mathbf{M}}(0.5p)) > \det(\bar{\mathbf{M}}(0.5(p+2)))$, gdzie $\bar{\mathbf{M}}(x)$ wyznaczamy dla macierzy o własności $\mathbf{X} \mathbf{1}_p = x \mathbf{1}_n$.
- $\det(\mathbf{M})$ przyjmuje największą wartość dla parzystej liczby obiektów p gdy $k = 0.5p$
- $\det(\bar{\mathbf{M}}) \leq \frac{(\rho-1)(1-\rho)}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{np}{4g(\rho-1)(1-\rho)} \right)^p$.

Twierdzenie

Jeżeli $k = 0.5p$ oraz $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1)$ z macierzą kowariancji błędów $\sigma^2 g \left[(1 - \rho)\mathbf{I}_n + \rho \mathbf{1}_n \mathbf{1}'_n \right]$, to

$$\det(\mathbf{M}) \leq \frac{(p-1)(1-\rho)}{1+\rho(n-1)} \left(\frac{np}{4g(p-1)(1-\rho)} \right)^p.$$

Równość zachodzi wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\mathbf{M} = \frac{n}{4g(p-1)(1-\rho)} \left(\rho \mathbf{I}_p + \frac{p-2-\rho(n+p-2)}{1+\rho(n-1)} \mathbf{1}_p \mathbf{1}'_p \right).$$

Szczególny przypadek

Rozważmy $\det(\bar{\mathbf{M}})$ w postaci

$$\det(\bar{\mathbf{M}}) \leq \frac{(\rho - 1)(1 - \rho)}{1 + \rho(n - 1)} \left(\frac{n\rho}{4g(\rho - 1)(1 - \rho)} \right)^p$$

dla parzystej liczby obiektów p jako funkcję ρ . Wtedy

$$u(\rho) = \frac{(\rho - 1)(1 - \rho)}{1 + \rho(n - 1)} \left(\frac{n\rho}{4g(\rho - 1)(1 - \rho)} \right)^p.$$

Jeżeli $\rho \rightarrow 1$ lub $\rho \rightarrow \frac{-1}{n-1}$ to $u(\rho) \rightarrow \infty$.

Uwaga

Układ \mathbf{X} , dla którego $\mathbf{X}\mathbf{1}_p = 0.5p\mathbf{1}_n$ nie jest regularnie D- optymalny.

- $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1)$
- $\mathbf{k} = \begin{bmatrix} k \mathbf{1}_{n_1} \\ (k+1) \mathbf{1}_{n-n_1} \end{bmatrix}, k = 0.5p$
- $n_1 = \frac{n(p+2)}{2(p+1)}$
- $\mu_1 = \frac{n(p+2)}{4g(p+1)(1-\rho)}, \mu_2 = \frac{n(p+2)}{4g(1-\rho)}$
- $\mathbf{M} = \frac{n(p+2)}{4g(p+1)(1-\rho)} \left(\mathbf{I}_p + \left(1 - \frac{(p+2)}{(p+1)(1+\rho(n-1))} \right) \mathbf{1}_p \mathbf{1}'_p \right)$

Twierdzenie

Jeżeli $p = 2k$ oraz $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}(0, 1)$ z macierzą kowariancji błędów $\sigma^2 g \left[(1 - \rho)\mathbf{I}_n + \rho \mathbf{1}_n \mathbf{1}'_n \right]$, to

$$\det(\mathbf{M}) \leq \left(\frac{n(p+2)}{4g(p+1)(1-\rho)} \right)^p \left(p+1 - \frac{\rho n p (p+2)}{(p+1)(1+\rho(n-1))} \right).$$

Równość jest spełniona wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\mathbf{M} = \frac{n(p+2)}{4g(p+1)(1-\rho)} \left(\mathbf{I}_p + \left(1 - \frac{\rho n (p+2)}{(p+1)(1+\rho(n-1))} \right) \right).$$

Jeśli $g = 1$ oraz $\rho = 0$, to $\det(\mathbf{X}'\mathbf{X}) \leq (p+1) \left(\frac{n(p+2)}{4(p+1)} \right)^p$.

- Układ zrównoważony o blokach niekompletnych z parametrami v , b , r , k , λ i macierzą incydencji \mathbf{N}
- $\mathbf{X} = \mathbf{N}^T$

Twierdzenie

Niech v będzie liczbą nieparzystą oraz \mathbf{N} będzie macierzą incydencji układu zrównoważonego o blokach niekompletnych z parametrami $v = 2k - 1$, $b = \frac{2\lambda(2k-1)}{k}$, $r = 2\lambda$, k , λ .

Wtedy $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$ w postaci $\mathbf{X} = \mathbf{N}^T$ jest macierzą regularnego D-optimalnego sprężynowego układu wagowego.

Twierdzenie

Niech v będzie liczbą nieparzystą oraz \mathbf{N} będzie macierzą incydencji układu zrównoważonego o blokach niekompletnych z parametrami

$$\mathbf{1} \quad v = 2t + 1, b = 2(2t + 1), r = 2(t + 1), k = \lambda = t + 1, t = 1, 2, \dots,$$

$$\mathbf{2} \quad v = b = 4t + 3, r = k = 2(t + 1), \lambda = t + 1,$$

$$\mathbf{3} \quad v = 2t + 1, b = \begin{pmatrix} 2t + 1 \\ t + 1 \end{pmatrix}, r = \begin{pmatrix} 2t \\ t \end{pmatrix}, k = t + 1, \lambda = \begin{pmatrix} 2t - 1 \\ t - 1 \end{pmatrix}$$

$$t = 1, 2, \dots,$$

$$\mathbf{4} \quad v = t^2, b = 2t^2, r = t^2 + 1, k = \lambda = 0.5(t^2 + 1).$$

Wtedy $\mathbf{X} = \mathbf{N}^T$ jest macierzą regularnego D-optymalnego sprężynowego układu wagowego w klasie $\mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$.

Niech $\mathbf{X} \in \mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$ będzie macierzą sprężynowego układu wagowego w postaci

$$\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T,$$

gdzie \mathbf{N}_s jest macierzą incydencji układu zrównoważonego o blokach niekompletnych z parametrami $v, b_s, r_s, k_s, \lambda_s, s = 1, 2, n = b_1 + b_2, p = v$.

Twierdzenie

Niech $v = 2s$. Jeżeli istnieją macierze incydencji \mathbf{N}_1 i \mathbf{N}_2 układów BIB z parametrami $v, b_s, r_s, k_s, \lambda_s, s = 1, 2$, oraz

1 $r_1 + r_2 = 2(\lambda_1 + \lambda_2)$

2 $b_1 = r_1 + r_2$

to $\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T \in \mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$ jest macierzą D- optymalnego sprężynowego układu wagowego.

Niech $v = 2s$ oraz \mathbf{N}_s będzie macierzą incydencji układu BIB z parametrami v , b_s , r_s , k_s , λ_s , $s = 1, 2$,

1 $v = 4$, $b_1 = 6$, $r_1 = 3$, $k_1 = 2$, $\lambda_1 = 1$ oraz $v = 4$, $b_2 = 4$, $r_2 = 3$, $k_2 = 3$, $\lambda_2 = 2$,

2 $v = 6$, $b_1 = 20$, $r_1 = 10$, $k_1 = 3$, $\lambda_1 = 4$ oraz $v = 6$, $b_2 = 15$, $r_2 = 10$, $k_2 = 4$,
 $\lambda_2 = 6$,

3 $v = 8$, $b_1 = 70$, $r_1 = 35$, $k_1 = 4$, $\lambda_1 = 15$ oraz $v = 8$, $b_2 = 56$, $r_2 = 35$, $k_2 = 5$,
 $\lambda_2 = 20$,

4 $v = 10$, $b_1 = 18$, $r_1 = 9$, $k_1 = 5$, $\lambda_1 = 4$ oraz $v = 10$, $b_2 = 15$, $r_2 = 9$, $k_2 = 6$,
 $\lambda_2 = 5$,

5 ...

to $\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T \in \mathbf{U}_{n \times p} \{0, 1\}$ jest macierzą D- optymalnego sprężynowego układu wagowego.

Układ o grupach podzielnych

- ζ liczba grup
- κ liczba obiektów w grupie
- $\nu = \zeta\kappa$ liczba obiektów
- b liczba bloków
- r liczba powtórzeń
- k wielkość bloków
- Dwa obiekty należące do tej samej grupy są pierwszymi partnerami, dwa obiekty należące do różnych grup są drugimi partnerami.
- λ_s liczba spotkań ze sobą s -tych partnerów, $s = 1, 2$
- $\det(\mathbf{NN}') = rk(rk - \nu\lambda_2)^{\zeta-1}(r - \lambda_1)^{\zeta(\kappa-1)}$

Układ o grupach podzielnych

$$v = 6, b = 3, r = 2, k = 4, \lambda_1 = 2, \lambda_2 = 1$$

$$\zeta = 2, \kappa = 3 \quad \begin{array}{cc} 1 & 4 \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{array}$$

$$\mathbf{N}_{GP} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T,$$

gdzie \mathbf{N}_s jest macierzą incydencji układu o grupach podzielnych o tym samym schemacie partnerstwa z parametrami v , b_s , r_s , k_s , λ_{1s} , λ_{2s} , $s = 1, 2$, oraz

$$\lambda_{11} + \lambda_{12} = \lambda_{21} + \lambda_{22}.$$

Konstrukcja układu D- optymalnego

Twierdzenie

Niech v będzie liczbą parzystą. Jeżeli istnieją macierze incydencji układów o grupach podzielnych o takim samym schemacie partnerstwa z parametrami v , b_s , r_s , k_s , λ_{1s} , λ_{2s} , $s = 1, 2$,
oraz

- 1 $\lambda_{11} + \lambda_{12} = \lambda_{21} + \lambda_{22}$
- 2 $r_1 + r_2 = 2(\lambda_{11} + \lambda_{12} + \lambda_{21} + \lambda_{22})$
- 3 $b_1 = r_1 + r_2$

to $\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T \in \mathbf{U}_{n \times p} \{0, 1\}$ jest macierzą regularnego D- optymalnego sprzężynowego układu wagowego.

Konstrukcja układu D- optymalnego

Niech v będzie liczbą parzystą oraz \mathbf{N}_s będzie macierzą incydencji układu o grupach podzielnych o takim samym schemacie partnerstwa z parametrami v , b_s , r_s , k_s , λ_{1s} , λ_{2s} , $s = 1, 2$. Jeżeli

1 $v = 6$ oraz

$$(1.1) \quad b_1 = 4, r_1 = 2, k_1 = 3, \lambda_{11} = 0, \lambda_{21} = 1 \text{ i } b_2 = 3, r_2 = 2, k_2 = 4, \lambda_{12} = 2, \lambda_{22} = 1,$$

$$(1.2) \quad b_1 = 8, r_1 = 4, k_1 = 3, \lambda_{11} = 0, \lambda_{21} = 2 \text{ i } b_2 = 6, r_2 = 4, k_2 = 4, \lambda_{12} = 4, \lambda_{22} = 2,$$

$$(1.3) \quad b_1 = 12, r_1 = 6, k_1 = 3, \lambda_{11} = 0, \lambda_{21} = 3 \text{ i } b_2 = 9, r_2 = 6, k_2 = 4, \lambda_{12} = 6, \lambda_{22} = 3,$$

...

to $\mathbf{X} = [\mathbf{N}_1 \quad \mathbf{N}_2]^T \in \mathbf{U}_{n \times p} \{0, 1\}$ jest macierzą regularnego D- optymalnego sprzężynowego układu wagowego.

Konstrukcja układu efektywnego dla parzystej liczby obiektów

Twierdzenie

Jeżeli \mathbf{N} jest macierzą incydencji układu zrównoważonego o blokach niekompletnych z parametrami $v = 2k$, $b = 2r$, $r, k, \lambda = \frac{b(v-2)}{4(v-1)}$, to $\mathbf{X} = \mathbf{N}^T \in \mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$ jest wysoce efektywnym sprężynowym układem wagowym.

Konstrukcja układu efektywnego

Jeżeli v jest liczbą parzystą oraz \mathbf{N} jest macierzą incydencji układu zrównoważonego o blokach niekompletnych z parametrami

$$1 \quad v = 2t, b = 2(2t - 1), r = 2t - 1, k = t, \lambda = t - 1,$$

$$2 \quad v = 2t, b = \begin{pmatrix} 2t \\ t \end{pmatrix}, r = \begin{pmatrix} 2t - 1 \\ t - 1 \end{pmatrix}, k = t, \lambda = \begin{pmatrix} 2(t - 1) \\ t - 2 \end{pmatrix},$$

$t = 2, 3, \dots$, to $\mathbf{X} = \mathbf{N}^T \in \mathbf{U}_{n \times p}\{0, 1\}$ jest wysoce D-efektywnym sprężynowym układem wagowym.

Uwaga

Wysoce D-efektywne sprężynowe układy wagowe wyznaczamy w tych klasach, w których nie można wyznaczyć układów D- optymalnych, np. $\mathbf{U}_{6 \times 4}\{0, 1\}$, $\mathbf{U}_{10 \times 6}\{0, 1\}$.

- Ceranka B., Graczyk M. & Katulska K., On some constructions of regular D-optimal spring balance weighing designs, *Biometrical Letters*, 103--112 (2009)
- Ceranka B. & Graczyk M., Robustness optimal spring balance weighing designs for estimation total weight, *Kybernetika*, 47, 902–908 (2011)
- Ceranka B. & Graczyk M., Robustness of optimal chemical balance weighing designs for estimation total weight, *Communication in Statistics, Theory and Methods*, 41, 2297–2304 (2012)
- Cheng C.S., Optimal biased weighing designs and two-level main-effect plans, *Journal of Statistical Theory and Practice*, 8, 83–99, (2014)
- Clatworthy W. H., *Tables of Two-Associated-Class Partially Balanced Design*, 314. NBS Applied Mathematics Series, 63 (1973)

- Gail Z. & Kiefer J., D-optimum weighing designs, *The Annals of Statistics* 8, 1293–1306 (1980)
- Gail Z. & Kiefer J., Construction methods D-optimum weighing designs when $n = 3(mod 4)$, *Ann. Statistics*, 11, 970–978 (1982)
- Graczyk, M., Ceranka, B., . Contribution to spring balance weighing designs. *Biometrical Letters* 59(1), 47-53 (2022)
- Graczyk, M., Ceranka, B., Notes on the Efficiency of Spring Balance Weighing Designs with Correlated Errors for An Even Number of Objects. *Folia Oeconomica* 1(362), 1-8 (2023)
- Hudelson M., Klee V.& Larman D., Largest j -simplices in d -cubes : Some relatives to the Hadamard determinant problem, *Linear Algebra and its Applications*, 24, 519–598 (1996)
- Jacroux M. & Notz W., On the optimality of spring balance weighing designs, *The Annals of Statistics*, 11, 970–978, (1983)

- Katulska K. & Przybył K., On certain D-optimal spring balance weighing designs, *Journal of Statistical Theory and Practice*, 1, 393–404 (2007)
- Masaro J. & Wong C. S., Robustness of A-optimal designs, *Linear Algebra Appl.*, 429, 1392—1408 (2008)
- Neubauer M. G., Watkins W. & Zeitlin J., Maximal j-simplices in the real D-dimensional unit cube, *Journal of Combinatorial Theory, A* 80, 1–12 (1997)
- Neubauer M. G., Watkins W. & Zeitlin J., Notes on D-optimal designs, *Algebra and its Applications*, 30, 109–127 (1998)
- Raghavarao D. & Padgett L. V., *Block Designs, Analysis, Combinatorics and Applications*, 224. Series of Applied Mathematics, Word Scientific Publishing Co. Pte. Ltd 17 (2005)
- Smaga Ł., Necessary and sufficient conditions in the problem of D-optimal weighing designs with autocorrelated errors, *Statistics & Probability Letters*, 92, 12–16 (2014)

Dziękuję bardzo za uwagę!